

धुनिवेशी नगरपालिकाका नगर उप-प्रमुख श्री सुरज उप्रेतीज्यूले नगरसभाको १९ औं नगर अधिवेशनमा प्रस्तुत गर्नु भएको चालु आ.व.२०८२।०८३ को कार्यप्रगति समीक्षा र अगामी आ.व. २०८३।०८४ को लागि प्रस्तावित योजना, कार्यक्रम तथा बजेट

आदरणीय नगरसभाका अध्यक्षज्यू तथा नगरसभा सदस्यज्यूहरू !

- १) आर्थिक वर्ष २०८३।०८४ का लागि प्रस्तावित नीति, कार्यक्रम तथा बजेट माथी छलफल गरी पारित गर्नका लागि उपस्थित गरिमामय नगरसभाका सदस्यज्यूहरूलाई हार्दिक स्वागत गर्दछु ।
- २) विगतका सबै कालखण्डमा भएका राजनैतिक आन्दोलन एवं नेपालको सार्वभौमसत्ता, भौगोलिक अखण्डता, स्वाधिनता, राष्ट्रिय हित र स्वाभिमान, लोकतन्त्र, लैङ्गिक समानता, सामाजिक न्याय, समावेशीकरण लगायत आर्थिक, सामाजिक, साँस्कृतिक परिवर्तन, विकास एवं रुपान्तरणाका लागि भएका सबै खाले आन्दोलन एवं क्रान्तिमा अतुलनीय योगदान पुऱ्याउनु भएका सम्पूर्ण वीर, पूर्खा एवं योद्धाहरुप्रति उच्च सम्मान व्यक्त गर्दछु । साथै सकारात्मक परिवर्तनको महाअभियानमा संलग्न भई आफ्नो अमूल्य जीवन उत्सर्ग गर्नुहुने सम्पूर्ण ज्ञात-अज्ञात अमर शहीदहरुप्रति उच्च सम्मान व्यक्त गर्दै भावपूर्ण श्रद्धान्जली अर्पण गर्दछु । आन्दोलनका क्रममा घाइते तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको शिघ्र स्वास्थ्य लाभको कामना गर्दछु ।
- ३) नेपालको संविधानले परिकल्पना गरेको संघिय शासन प्रणाली अन्तर्गत संघ, प्रदेश र स्थानिय तह गरी तीन तहका सरकारहरु जनाताको सेवामा समर्पित भईरहेकाछन् । यसै संवैधानिक व्यवस्था बमोजिम वि.सं.२०७९ सालमा सम्पन्न भएको स्थानिय तहको निर्वाचनबाट नगर -उप प्रमुखको गरिमामय पदमा निर्वाचित भई कार्यभार सम्हालेको आज चार वर्ष ब्यतीत भएको छ । ५ वर्षे कार्यकालको अन्तिम वर्षका रुपमा बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिको संयोजकको हैसियतले आ.व.२०८३/०८४ का लागि वार्षिक योजना तथा कार्यक्रम र बजेट तयार गरी सम्मानित नगरसभामा प्रस्तुत गर्न पाउँदा जिम्मेवारी बोधका साथ गौरवान्वित भएको छु । यस अवसरमा निर्वाचनको माध्यमबाट नगर उप-प्रमुखको हैसियतमा जिम्मेवारी प्रदान गर्नुहुने सार्वभौमसत्ता सम्पन्न धुनिवेशी नगरका आदरणीय आमा, बुबा, दाजुभाई, दिदीबहिनी र आम नगरवासीहरु प्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु ।
- ४) विगतका चार आर्थिक वर्षहरुमा हामीले तर्जुमा गरेका नीति, तयार गरेका योजना तथा कार्यक्रमहरुले नगरको विकासको लागि बलियो जग बसालेको छ । विगतका वर्षहरुमा हाँसिल भएका उपलब्धिहरुको जगमा टेकेर ५ वर्षे कार्यकालको अन्तिम वर्षलाई विगतका वर्षहरुमा हाँसिल भएका उपलब्धिहरुलाई संस्थागत गर्दै अधुरा योजनाहरुलाई पूर्णता दिने र नगरवासीहरुलाई स्थानिय सरकारको वास्तविक अभिभावकत्व महसुस गराउने तथा हाँसिल भएका उपलब्धिहरुको प्रतिफल नगरवासीहरुका विचमा हस्तान्तरण गर्ने ऐतिहासिक अवसर हो भन्ने आत्मानुभूति भएको छ ।
- ५) कार्य कालको पहिलो वर्षमा योजना तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिको संयोजकको हैसियतले आ.व. २०७९/०८० का लागि वार्षिक योजना तथा कार्यक्रम र बजेट तर्जुमा गरी सम्मानित नगरसभामा प्रस्तुत गर्दै गर्दा नगरवासीहरुको समिपमा रहेर सार्वजनिक सेवा, प्रवाहलाई चुस्त, प्रभावकारी र प्रविधिमैत्री बनाउँदै शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी, सिचाई एवं सडक निर्माण र रोजगारी सिर्जना जस्ता क्षेत्रमा सकारात्मक परिवर्तन ल्याउने गरी उपलब्ध स्रोत एवं साधनहरुको समानुपातिक रुपमा न्यायोचित ढङ्गले वितरण हुने गरी योजना तथा कार्यक्रम प्रस्ताव गरी बजेट वाडफाँड गर्ने र निर्वाचनका बखत गठबन्धन दलका तर्फबाट प्रस्तुत गरिएका वाचापत्र कार्यान्वयनका लागि मन, बचन र कर्मले लाग्ने प्रतिवद्धता व्यक्त गरेको थिए । उक्त प्रतिवद्धता अनुरूप प्रचलित कानूनको अधिनमा रहि सहमती, सहकार्य र एकताको माध्यमबाट अगाडी बढ्दै नगरवासीको सहभागीता र आवश्यकतामा आधारित भएर योजना तथा कार्यक्रमहरुको छनौट र प्राथमिकिकरण गरी उपलब्ध स्रोत र साधनहरुको उच्चतम रुपमा परिचालन हुने गरि सर्वसम्मत रुपमा योजना तथा कार्यक्रम र बजेट तर्जुमा गरी सम्मानित नगर सभामा अनुमोदनका लागि प्रस्तुत गर्दै आएको व्यहोरा पुनःस्मरण गराउँदछु ।

६) धुनिवेशी नगरको बजेट तर्जुमा गर्दा स -साना र टुक्रे योजनाहरूमा बजेट छर्नु भन्दा "एक वडा एक गौरवको आयोजना" छनौटमा बजेट केन्द्रित गर्दै कम्तिमा पालिका र वडास्तरबाट एक/एक वटा गौरवको आयोजना छनौट गरी निरन्तर रूपमा कार्यान्वयन तहमा लगेको कारण सबै वडाहरूमा देखिने गरी शहरी विकासका लागि पूर्वाधार तयार हुँदै गएको नगरसभा सदस्यज्यूहरूलाई सर्वविदितै छ ।

७) स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐनले नगर उप प्रमुखलाई सुम्पेका विशेषाधिकार र सिमित जिम्मेवारीहरूलाई ध्यानमा राखी उक्त ऐनले निद्रिष्ट गरेका कानूनी अधिकारहरू(न्यायिक समिति, अनुगमन, उपभोक्ता हित र गैर सरकारी संस्था समन्वय) लाई संस्थागत र प्रभावकारी बनाउने, उपभोक्ता अधिकार रक्षा गर्दै स्वच्छ, मर्यादित र कालोबजारी रहित व्यापारिक वातावरण निर्माण गर्ने, विकास निर्माणका कार्यमा सुशासन, पारदर्शिता र उच्च गुणस्तर कायम गर्न अनुगमन प्रणालीलाई चुस्त, प्रभावकारी, प्रविधि मैत्री बनाउने र महिला, बालबालिका र जेष्ठ नागरिक, दलित, अपाङ्गता भएका व्यक्ति तथा राज्यको मूलधारबाट पछाडी परेका जाती र वर्गको आर्थिक, सामाजिक रुपान्तरण र सशक्तिकरण गर्ने र न्यायिक समितिलाई नेपालको संविधान र स्थानीय सरकार संचालन ऐनले दिएको अधिकारको सिमा भित्र रही न्यायिक निरूपणको साझा चौतारी बनाई संस्थागत गर्ने कार्यमा मन, वचन र कर्मले नै लागि पर्ने प्रतिवद्धता गरेकोमा ५ वर्षे कार्यकालको ४ वर्ष पुरा भई पाँचौ वर्ष प्रवेशका क्रममा नगरवासीहरूले अनुभूति गर्न सक्ने गरी समृद्ध नगर निर्माणको ढोका खुलाउन सफल भएकोमा गर्वको अनुभूति भएको छ ।

### आदरणीय नगरसभाका अध्यक्षज्यू तथा नगरसभा सदस्यज्यूहरू !

संघीय सरकार र प्रदेश सरकारले धुनिवेशी नगरपालिकालाई उपलब्ध गराएको अनुदान रकम उत्साहजनक रूपमा बढ्न नसकेको र पालिकाको आफ्नै आन्तरिक आम्दानीमा समेत संकुचन आएकोले प्रयास मात्रामा स्रोत व्यवस्थापन गर्न नसकिएको कारण वडा कार्यालय र विषयगत शाखाहरूलाई कार्यक्रम अनुसार बजेट व्यवस्थापन गर्न नसकेको तितो सत्यलाई स्वीकार गर्दै कार्यप्रगतिमा कमी देखिएको व्यहोरा नगरसभाका सदस्यज्यूहरूलाई जानकारी गराउँदै चालु आ.व.को जेष्ठ मसान्त सम्मको क्षेत्रगत कार्यक्रमहरूको कार्य प्रगति समिक्षा प्रस्तुत गर्दछु ।

## १. आर्थिक विकास

### १.१. कृषि

- गैरसरकारी संस्थाको सहयोगमा १८० जना कृषकलाई ईलेक्ट्रिक स्प्रेयर वितरण गरिएको ।
- एक वडा एक उत्पादन कार्यक्रम अन्तर्गत वडा नं ६ मा विभिन्न कार्य सहित यस वर्ष ७ हेक्टर क्षेत्रफलमा सुन्तला खेती बिस्तार भएको ।
- नगरको फलफूल तथा पुष्प स्रोत केन्द्र सञ्चालन कार्यक्रम अन्तर्गत स्रोत केन्द्रका लागि कृषि सामग्रीहरू व्यवस्थापन गरि स्रोत केन्द्रबाट ६ सय बोट मेवा, २४ सय कागति १३ सय एभोकाडो, ३० ड्रागन फ्रुट, ८ हजार भन्दा बढी सिजनल फूलको विरुवा उत्पादन गरि कृषक, सरकारी तथा सार्वजनिक संस्थालाई वितरण गरिएको ।
- कृषि लागत घटाई उत्पादन र आम्दानीमा बृद्धि गर्न कृषि यान्त्रीकरण कार्यक्रम अन्तर्गत ५० प्रतिशत लागत साझेदारीमा ९२ वटा मिनिटिलर वितरण गरिएको ।
- कफी प्रवर्द्धन कार्यक्रम वडा नं ६,८ र ९ मा कफी खेती विस्तार तथा व्यवस्थापनका लागि कृषकलाई २ हेक्टर क्षेत्रफलमा बिस्तार हुने गरि विरुवा व्यवस्थापन, आवश्यक सामग्री तथा खेती विस्तारका गतिविधि सञ्चालन गरिएको र प्राविधिक सहयोग प्रदान गरिएको ।
- लिचि खेती विस्तारका लागि कृषक छनोट गरि करिब १ हेक्टर क्षेत्रफल पुरानो बगैचा व्यवस्थापन तथा करिब २ हेक्टर नयाँ क्षेत्रफलमा बिस्तार हुने गरि विरुवा व्यवस्थापन तथा खेती विस्तारका गतिविधि सञ्चालन गरिएको र प्राविधिक सहयोग प्रदान गरिएको ।
- किसान सूचिकरण कार्यक्रम अन्तर्गत व्यापक प्रचार प्रसार सहित दर्ता हुन छुटेका कृषकहरूको लागि हरेक वडामा घुम्ती सेवा सञ्चालन गरि ४ सय ५० नयाँ कृषकहरू सूचिकृत गरि जम्मा ५ हजार ५ सय जना

कृषक परिवारलाई सूचिकरण प्रणालीमा आबद्ध गरिएको र किसान परिचय तथा तथ्याङ्क व्यवस्थापनमा सहयोग पुगेको ।

- तरकारी बालीको नयाँ पकेट विकास कार्यक्रम अन्तर्गत वडा नं २ मा व्यावसायिक तरकारी उत्पादनका लागि पकेट क्षेत्र विकास कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको ।
- कृषि बजार पूर्वाधार निर्माण अन्तर्गत ५ नं वडामा सम्झौता भई बजार पूर्वाधार निर्माण कार्य सुरुवात गरिएको ।
- बाँझो जग्गा सदुपयोग कार्यक्रम अन्तर्गत बाँझो जमिनमा कृषि उत्पादन विस्तार गर्न नगरपालिकाको बाँझो जमिनमा फलफुल खेतीको सुरुवात गरिएको ।
- साना सिँचाई प्रवर्द्धन कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईएको ।

### १.२. पशुपन्छी बिकास

- धुनिवेशी नगरपालिकाको सम्पूर्ण पशु चौपायाहरूमा लाग्ने संक्रामक रोग विरुद्धको निःशुल्क खोप कार्यक्रम अन्तर्गत ३० हजार ८ सय बाखामा पि.पि.आर ,गाई/भैसीमा पहिलो र दोस्रो चरणको खोप रोग विरुद्धको खोप ,तथा गाई/भैसीमा लम्पी स्किन रोग विरुद्धको खोप कार्य सम्पन्न गरिएको ।
- नगरपालिकाका पशुपालक कृषकहरूमाझ सर्वसुलभ भेटेरिनेरी सेवाको पहुँच पुर्याउनको लागि तिन पटक पशु स्वास्थ्य शिविर संचालन गरिएको ।
- निजि पशु स्वास्थ्य सेवालालाई व्यवस्थित र कृषकमैत्री बनाउने नगरपालिकाको निति अनुरूप ग्रामिण पशु स्वास्थ्य कार्यकर्ताको तालिम प्रदान गरि जम्मा २३ जना निजि पशु प्राविधिकलाई पशुपन्छी विकास शाखामा सुचिकृत गरिएको ।
- गाई भैसीको नश्ल सुधारको लागि ८ सय ३३ वटा गाई र ९९ वटा भैसीमा कृत्रिम गर्भाधान कार्य सम्पन्न गरिएको ।
- रेबिज रोगको जोखिममा रहेका ६२ जना पशु स्वास्थ्यकर्मी, खोपकर्ता, कर्मचारी तथा व्यक्तिहरूलाई रेबिज विरुद्ध प्रि एक्सपोजर भ्याक्सिन प्रदान गरिएको ।
- पशुपन्छी विकास शाखा अन्तर्गत वडा नं ०३ को कार्यालय, रमाईलोचौरमा पशु उपचार तथा डिस्पेन्सरी सेवा, आधारभुत प्रयोगशाला सेवा, परामर्श सेवा तथा पशुपन्छी विमा दावि सिफारिस सेवा समेत प्रदान गरिने गरि पशु सेवा केन्द्र स्थापना गरिएको ।

### १.३. रोजगार प्रवर्द्धन

- २० जनालाई वैदेशिक रोजगारीका लागि पुनःश्रम स्वीकृति दिईएको ।
- वैदेशिक रोजगार सन्तति छात्रवृत्ति कार्यक्रमका लागि ७ जना विद्यार्थी छनोट गरी FEWMIS प्रणालीमा अद्यावधिक गराई आर्थिक सहायताका लागि सहजीकरण गरिएको ।
- वैदेशिक रोजगारीको क्रममा मृत्यु भएका १ जनाको शव झिकाईएको ।
- न्यूनतम पारिश्रमिक उपलब्ध नगराएको भनी प्राप्त श्रमिकहरूको निवेदनमा छलफल गरी मेलमिलापबाट समस्याको समाधान गरिएको ।
- हाइवेमा रहेका होटलहरूमा बल श्रम शोषणका सम्बन्धमा स्थलगत अनुगमन गरी उद्धारका लागि पहल गरिएको ।
- ३ सय ९० कार्यघण्टाको वारिष्ठा (कफि मेकिङ्ग) र सिलाईकटाई (टेलरिङ्ग) तालिम सञ्चालन गरिएको ।
- वडा नं. १ मा दुई वटा होमस्टे संचालन गर्न अनुमति प्रदान गरिएको ।

### १.४. लघु उद्यम विकास कार्यक्रम

- वडा नं. २ मा १५ जना र वडा नं. ५ मा १५ जना गरी जम्मा ३० जनालाई उद्यमशीलता तालिम प्रदान गरिएको ।

- वडा नं. ५ मा १४ जनालाई एडभान्स, वडा नं. २ मा १४ जनालाई साधारण नौमती बाजा बजाउने तालिम र वडा नं. ४ मा १२ जनालाई फेसनडिजाइनर सम्बन्धि एडभान्स सिलाईकटाई तालिम प्रदान गरि प्रमाणपत्र वितरण गरिएको । वडा नं. २ मा १५ जनाको बाजा समूह तयार गरी दर्ता समेत गराईएको

#### १.५. सहकारी

- नगर भित्रका सहकारी संस्थाहरूलाई वृस्तृत अनुगमन गर्नका लागि विशेष अनुगमन टोली गठन गरी अनुगमन कार्यलाई व्यवस्थित र उपलब्धिमूलक बनाइएको ।
- सहकारी संस्थालाई अनुगमन गरी समस्याहरूलाई सहजीकरण र सुझाव दिई व्यवस्थित रूपमा संचालन गर्न वा बन्द गर्न निर्देशन दिईएको ।

### आदरणीय नगरसभाका अध्यक्षज्यू तथा नगरसभा सदस्यज्यूहरू !

#### २. सामाजिक विकास

- नगर भित्रका सहकारी संस्थाहरूलाई विस्तृत अनुगमन गर्नको लागि विशिष्ट अनुगमन टोली गठन गरी अनुगमन कार्यलाई व्यवस्थित र उपलब्धिमूलक बनाईएको ।
- सहकारी संस्थाहरूलाई अनुगमन गठित समस्याहरूलाई सहजीकरण र सुझाव दिई व्यक्तिगत रूपमा संचालन गर्न वा बन्द गर्न निर्देशन दिईएको ।

#### २.१. शिक्षा युवा तथा खेलकुद

- माध्यमिक तहमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको वृत्ति मार्ग निर्देशन कार्यक्रम सञ्चालनको लागि सरोकारवालाहरूसँग नगरपालिकास्तरीय अभिमुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन भई विद्यालय तहमा सञ्चालन गर्नको लागि आवश्यक सामग्रीको व्यवस्थापन गरी कक्षा १० मा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको वृत्तिको पहिचान गर्ने कार्य सम्पन्न गरिएको ।
- विभिन्न विद्यालयहरूमा शिक्षक तथा कर्मचारी पद रिक्त रहेको अवस्थामा सट्टा शिक्षक व्यवस्थापन गरिएको ।
- नगरपालिका अन्तरगतका विभिन्न सामुदायिक विद्यालयहरूमा केही शिक्षक तथा कर्मचारीहरूको विद्यालय समायोजन र दरबन्दी मिलानका क्रममा सरुवा तथा पदस्थापन गरिएको ।
- विभिन्न सामुदायिक विद्यालयहरूमा रिक्त शिक्षक करारमा नियुक्ति गरिएको ।
- नगरपालिकास्तरीय १५ औं राष्ट्रपति रनिडशील्ड प्रतियोगिता सञ्चालन गरी सम्पन्न गरिएको ।
- विद्यार्थी संख्याको आधारमा विद्यालयहरूलाई कक्षा घट वढ र शिक्षक समायोजन र मर्ज गरिएको ।
- धादिङवेसीमा सञ्चालन गरिएको धादिङ जिल्ला स्तरीय १५ औं राष्ट्रपति रनिडसिल्ड प्रतियोगितामा यस नगरपालिकाबाट विविध खेल विधाका ५७ जना खेलाडी विद्यार्थीहरूको सहभागीता गराई १ स्वर्ण, २ रजत र १० काँस्य गरी जम्मा १३ पदक जित्न सफल भएको ।
- दिवा खाजा, पाठ्यपुस्तक, गैर आवासीय छात्रवृत्ति, प्रति विद्यार्थी लागत तथा विपन्न लक्षित छात्रवृत्ति अन्तरगत वार्षिक रु ६ हजारको दरले विभिन्न सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययनरत ९० जना विद्यार्थीहरूको खातामा रकम भुक्तानी गरिएको ।
- शिक्षक पेशागत तालिम, आन्तरिक मूल्याङ्कन र पोर्टफोलियो निर्माण लगाएतका तालिमहरू संचालन गरिएको ।
- करौंते खेल प्रशिक्षण कार्य सञ्चालन गरिदै आएको ।
- विद्यालयको आवश्यकता अनुसार कम्प्युटर,ल्यापटप,टिभि लगायतका शैक्षिक सामग्री वितरण गरिएको ।
- हाल सम्म संघीय ससर्त अनुदान अन्तरगत ९२.२८ प्रतिशत, प्रदेश अनुदान अन्तरगत ९६.२३ प्रतिशत र स्थानीय तहको ५२.२९ प्रतिशत वित्तीय प्रगति भई समग्रमा ८०.४८ प्रतिशत प्रगती रहेको ।

## आदरणीय नगरसभाका अध्यक्षज्यू तथा नगरसभा सदस्यज्यूहरू !

### २.२. स्वास्थ्य

- आयुर्वेदिक अस्पताल, नगर अस्पतालको पूर्वाधार तयार गरिएको
- स्वास्थ्य चौकीहरूमा ल्याव, प्रयोगशालाको व्यवस्था गरिएको।
- महिला स्वयंसेविकाहरूलाई सेवासुविधा प्रदान गरिएको।
- २४ सै घण्टा बर्थिङ्ग सेवा, विभिन्न स्वास्थ्य शिविरहरू संचालन गरिएको।
- असाध्य रोग लागेका विरामीहरूलाई रु १० हजार नगरपालिकाले राहत प्रदान गरिएको।
- नगरभित्र सञ्चालित गाँउघर क्लिनिकवाट २ हजार ४ सय १२ जनालाई सेवा प्रदान भएको।
- यस नगर भित्रका २८ जना महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरू मार्फत ११ हजार ८ सय १९ जना लाई परामर्श सेवा प्रदान गरिएको।
- आमा सुरक्षा कार्यक्रम अन्तर्गत २ सय ५२ जना गर्भवती महिलाहरूले कम्तीमा एक पटक गर्भवती जाँच गराएका र २ सय २ जना गर्भवती महिलाहरूले प्रोटोकल अनुसार ४ पटक र १ सय २२ जनाले ८ पटक गर्भ जाँच सेवा प्राप्त गरेका छन् भने ६८ जनाले ३ वटा बर्थिङ्ग सेन्टरहरूबाट सुरक्षित प्रसुति सेवा प्राप्त गरेका।
- तीन वटा स्वास्थ्य चौकीमा रहेका बर्थिङ्ग सेन्टरहरूमा ६८ जना संस्थागत सुत्केरी भएका महिलाहरूलाई भित्री कपडा, स्यानिटरी प्याड र बर्थिङ्ग सेन्टरमा वसुन्जेल जाउलोको व्यवस्था गरिएको।
- १ सय ७४ जना गर्भवती महिलाहरूलाई १ सय ८० आइरन चक्री र क्याल्सियम चक्री वितरण गरिएको।
- ८१ जना सुत्केरी महिलाहरूले भिटामिन ए र ४५ जनाले आइरन चक्री पाएका छन्।
- उत्तर प्रसुति घरभेट कार्यक्रम अन्तर्गत १ सय ८८ जना सुत्केरी महिलाहरूलाई प्रोटोकल अनुसार ४ पटक सुत्केरी जाँच सेवा प्रदान गरिएको।
- सुरक्षित मातृत्व कार्यक्रम अन्तर्गत ८२ जना महिलाहरूले सुरक्षित गर्भपतन सेवा प्राप्त गरेका छन्।
- हाल सम्म ३ सय १४ जना नयाँ सेवाग्राहीहरू परिवार नियोजन सेवामा आबद्ध भएका छन् भने १ हजार ९ सय ८२ जनाले निरन्तर लामो तथा छोटो अवधीको परिवार नियोजनका साधनहरू प्रयोग गरिरहेका छन्।
- तीन वटा स्वास्थ्य चौकीहरू र वडा नं. ९ को कानाकोटमा रहेको आधारभुत स्वास्थ्य केन्द्रवाट मासिक रूपमा ग्रामिण अल्ट्रासाउण्ड सेवा प्रदान भइरहेको छ,
- खोप सेवा अन्तर्गत २ वर्ष मुनिका ३ सय ७ जना बालबालिकाहरूले राष्ट्रिय खोप तालिका अनुसार १३ थरीका एन्टिजेन खोप प्रदान गरिएको छ।
- नगर भित्रका २ वर्ष मुनिका २ सय २९ जना नयाँ बालबालिकाहरू बृद्धि अनुगमन कार्यक्रममा आबद्ध भएका छन् साथै १ सय ८१ जना २३ महिना पुरा गरेका बालबालिकाहरूको २ हजार ३ सय ९० पटक बृद्धि अनुगमन भएको छ।
- राष्ट्रिय भिटामिन ए कार्यक्रम अन्तर्गत ६ देखि ५९ महिनासम्मका १ हजार ७ सय ४३ जना बालबालिकाहरूले भिटामिन ए र १२ देखि ५९ महिनासम्मका १ हजार ५ सय ८३ जना बालबालिकाहरूलाई जुकाको औषधि उपलब्ध गराईएको छ।
- विद्यालय स्वास्थ्य तथा पोषण कार्यक्रम अन्तर्गत ४ हजार ८ सय ५९ विद्यार्थीहरूलाई जुकाको औषधि र १ हजार २ सय ४१ जना किशोरीहरूले २६ हप्तासम्म आइरन फोलिक एसिड उपलब्ध गराईएको छ।
- विद्यालयहरूमा १९ पटक र समुदायमा ४१ पटक स्वास्थ्य शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ।

- कडा रोग अन्तर्गत मुटु रोग लागेका १६ जना, मृगौला रोग लागेका ८ जना, क्यान्सर लागेका ४० जना, हेड इन्जुरी भएका १ जना, स्पाइनल ईन्जुरी भएका १ जना तथा अन्य रोग लागेका ११ जना गरी जम्मा ७७ जना विपन्न नागरिकहरूलाई आर्थिक सहायता प्रदान गरिएको छ ।
- वैशाख मसान्तसम्म १ सय ६ जना विरामीहरूलाई प्रति महिना रु. पाँच हजारका दरले औषधि खर्च प्रदान भएको छ ।
- नौबिसे स्वास्थ्य चौकीमा मेडिकल अफिसर व्यवस्थापन गरी चिकित्सकीय सेवा प्रदान भईरहेको छ ।
- नौबिसे स्वास्थ्य चौकीबाट हप्ताको एक पटक सञ्चालित विशेषज्ञ चिकित्सकीय सेवा अन्तर्गत ४ सय ३५ जना नागरिकहरूले विशेषज्ञ चिकित्सकीय सेवा प्राप्त गरेका छन् ।
- नगर भित्रका जेष्ठ नागरिक तथा अपाङ्गता भएका नागरिकहरूलाई स्वास्थ्यकर्मीहरू घरदैलोमा नै गई स्वास्थ्य परिक्षण तथा परामर्श सेवा प्रदान गरिएको छ ।
- नगरपालिकाको स्वमित्वमा रहेका ४ वटा एम्बुलेन्सहरूले (नौबिसे स्वास्थ्य चौकी, जिवनपुर स्वास्थ्य चौकी र छत्रेदेउराली स्वास्थ्य चौकीमा रहि) १ हजार १ सय ६ जनालाई निःशुल्क, ४ सय ४५ जनालाई सःशुल्क गरी जम्मा १ हजार ८ सय १४ जना सेवाग्राही नागरिकहरूलाई एम्बुलेन्स सेवा उपलब्ध भएको छ जसबाट राजस्व वापत रु ४ लाख ३७ हजार ५ सय जम्मा भएको छ ।
- नौबिसे स्वास्थ्य चौकीबाट १ हजार १ सय ८८ जनालाई एक्सरे सेवा प्रदान गरिएको छ ।
- धुनिवेशी नगरपालिका अन्तर्गत वडा नं. १ चिलाउनेगाउँ, वडा नं. २ थापागाउँ र वडा नं. ७ मजुवामा शहरी स्वास्थ्य केन्द्रहरूको स्थापना भई स्वास्थ्य सेवा प्रदान भईरहेको छ ।
- नागरिक आरोग्य सेवा केन्द्रबाट १ हजार ९ सय १३ जनालाई आयुर्वेद स्वास्थ्य सेवा प्रदान भएको छ भने तीन वटा स्वास्थ्य चौकीहरूबाट ८ सय २७ जना सेवाग्राहीहरूलाई घुम्ती आयुर्वेद स्वास्थ्य सेवा प्रदान भएको छ ।
- शहरी आँखा उपचार केन्द्र संचालन गरिएको ।
- संघिय सरकार र प्रदेश सरकारसंग समन्वय गरी स्वास्थ्यकर्मीहरूको क्षमता अभिवृद्धी गर्न सघन रूपमा तालिम प्रदान गर्ने कार्य भईरहेको छ ।
- महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविका कार्यक्रमको वार्षिक समिक्षा सम्पन्न गरियो ।

### आदरणीय नगरसभाका अध्यक्षज्यू तथा नगरसभा सदस्यज्यूहरू !

#### २.३. महिला बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक

- हाल सम्म महिला र पुरुष गरि जम्मा १२४ जनालाई ज्येष्ठ नागरिक परिचय पत्र वितरण गरिएको ।
- क वर्गको ३ वटा, ख वर्गको ९ वटा, ग वर्गको ४ वटा र घ वर्गको ३ गरि जम्मा १९ जनालाई अपाङ्गता परिचय पत्र वितरण गरिएको ।
- वडा न. ५ मा नमुना उद्यमशील महिला समुहका सदस्यहरूलाई ढाका बुनाई एडभान्स तालिम कार्यक्रम सम्पन्न भएको ।
- वृद्धवृद्धा विश्राम स्थल सेवा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम सञ्चालनको लागि सबै प्रक्रिया पुरा भई धुनिवेशी नगरपालिका र मानव सेवा आश्रम बिच द्विपक्षिय सम्झौता अनुसार सेवा संचालन गरिएको ।
- सुरक्षित आवास घर सेवा (सेफहाउस) सञ्चालन तथा व्यवस्थापनको लागि धुनिवेशी नगरपालिका र श्री कालीदेवी महिला विकास बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि. बिच सम्झौता भई सेवा सञ्चालनमा रहेको ।
- कार्यविधीमा उल्लेख भए अनुसार बाबु र आमा दुबै जना मृत्यू भएको १० जना बालबालिकाहरूलाई शिक्षा, स्वास्थ्य, तथा पोषणका लागि प्रत्येक बालबालिकालाई मासिक रु.२ हजारका दरले वार्षिक एकमुष्ठ कुल जम्मा २ लाख ४० हजार सम्बन्धित व्यक्तिको खातामा जम्मा गरिएको ।
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूका लागि समुदायमा आधारित पुनस्थापना (सी.बि.आर) कार्यक्रम मार्फत १८ जना व्यक्तिहरूलाई टेवा पुँजि र वडा नं ५ का २० जना महिलाहरूलाई ३ महिनाको बेसिक सिलाई

कटाई(टेलरिड) तलिम, वडा नं १ मा रहेको जगतकाली महिला समुहका २१ जनालाई १ महिनाको बेसिक जुताचप्पल बनाउने तालिम र वडा नं ७ र ९ का ३५/३५ जना महिलाहरूलाई १ महिनाको व्युटिपार्लर तालिम प्रदान गरिएको ।

### २.४. सामाजिक सुरक्षा

- सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण सम्बन्धी कार्यक्रमलाई सरल र सहज बनाई भुक्तानी छिटो हुने प्रकृया अपनाईएको छ ।
- लाभग्राहीहरूको विवरण नगरपालिकाको वेबसाईट मार्फत सार्वजनिक गर्ने गरिएको ।

### २.५. पंजिकरण

- वडा कार्यालयहरू मार्फत पंजिकरण सेवा छिटो, छरितो प्रदान हुने व्यवस्था मिलाईएको ।

### २.६. सुरक्षित आप्रवसन सामी परियोजना

- ३२ जना व्यक्तिलाई मनोपरामर्श सेवा प्रदान गरिएको ।
- २ वटा २१ हप्ते वित्तिय साक्षरता तथा मनोसामाजिक परामर्श कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको ।
- ५ वटा माध्यामिक विद्यालयहरूमा वित्तिय साक्षरता कक्षा सम्पन्न गरिएको ।
- १२ वटा वैदेशिक रोजगार सम्बन्धी गहन अभिमुखिकरण कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको ।
- १३ वटा वैदेशिक रोजगार सम्बन्धी केश रेफर गरिएको ।
- २ वटा विद्यालयमा मनोपरामर्श कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको ।
- ११ जना मनोपरामर्श समस्या भएको व्यक्तिलाई पाटन अस्पताल रेफर गरिएको ।
- ५ वटा एकदिवसिय र ३ वटा ३ दिने वित्तिय साक्षरता कक्षा सम्पन्न गरिएको

### आदरणीय नगरसभाका अध्यक्षज्यू तथा नगरसभा सदस्यज्यूहरू !

### ३. भौतिक पूर्वाधार विकास

#### ३.१. योजना

- चा.लु.आ.व.२०८२/०८३ को हाल सम्ममा वडास्तरिय, नगरस्तरिय र काठमाण्डौ महानगरपालिकाको अनुदान रकम बाट भुक्तानी हुने गरी कार्वान्यन गरिने जम्मा ३२० योजनाहरू मध्ये २३१ वटा योजना सम्झौता गरिएको ति मध्ये ११८ वटा योजना सम्पन्न भईसकेका, ११३ वटा योजना सम्पन्न हुन बाँकी रहेका र ४२ वटा योजना सम्झौता नभएका तथा १० लाख भन्दा माथिका ४७ वटा योजनाहरू पूर्वाधार शाखा मार्फत ठेक्का प्रक्रियाबाट काम भईरहेको अवस्था छ ।
- ३२० वटा योजनाहरू मध्ये रु. १ लाख सम्मका २१ वटा योजना, रु. १ लाख भन्दा माथि ५ लाख सम्मका १८४ वटा योजना, रु. ५ लाख भन्दा माथि १० लाख सम्मका ६८ वटा योजना र १० लाख भन्दा माथिका ४७ वटा योजनाहरू रहेका छन् ।
- योजनाको कामलाई प्रभावकारी, पारदर्शी, मितव्ययी, गुणस्तरीय र दिगो बनाउन अनुगमन तथा मूल्याङ्कन कार्यलाई निरन्तरता दिईएको छ ।

#### ३.२. पूर्वाधार

- ७ हजार ६ सय ४६ मीटर नयाँ सडक निर्माण भएको ।
- ८ हजार ४ सय ७५ मीटर सडक मर्मत सुधार भएको ।
- १३ हजार १ सय २९ मीटर सडक ग्राभेल भएको ।
- १ हजार ९ सय ३० मिटर सडक कालोपत्रे भएको ।
- ४ हजार ४ सय ३५ रनिड मीटर पक्की नाली निर्माण भएको ।
- ९ हजार ४ सय ८९ रनिड मीटर कच्ची नाली निर्माण भएको ।
- ४ हजार ६ सय ६६ मीटर सडक ढलान भएको ।
- १ हजार १ सय १८ मी ग्याविन बाल निर्माण भएको ।

- १ हजार २ सय २४ मीटर मेसनरी बाल निर्माण भएको ।
- १ सय २४ मीटर ह्युम पाइप कल्भर्ट निर्माण ।
- २ हजार ३० मीटर गोरेटो बाटो मर्मत सुधार गरिएको
- ४ सय २ मीटर सिंचाई कुलो निर्माण भएको ।
- ५ वटा चौतारा निर्माण भएको ।
- १८ वटा सामूदायिक भवन/ट्रस निर्माण भएको ।
- ३ वटा क्याम्पस तथा विद्यालय भवन निर्माण भएको ।
- २१ वटा मन्दिर निर्माण भएको ।
- ५ वटा मरणघाट तथा चिहान निर्माण भएको ।
- २ वटा गुम्वा निर्माण भएको ।
- ५ वटा खेलमैदान निर्माण भएको ।
- ३ वटा नदी तटवन्धन भएको ।
- ४ वटा कजवे निर्माण भएको ।

### ३.३. खानेपानी

- ४ वटा ट्याङ्की निर्माण भएको ।
- एक घर एक धारा कार्यक्रम अन्तर्गत २ सय ४० वटा धारा जडान भएको ।
- ५ वटा ईन्टेक निर्माण भएको ।
- १२ कि.मी जि आई/एच डि पी पाइप खरिद भई पाइप लाइन खन्ने पुर्ने काम भएको ।
- ९ वटा पानी तान्ने पम्प खरिद भएको ।
- २ वटा हिल ट्याङ्क खरिद भई जडान भएको ।

### ३.४. नापी

- ९० वटा व्यक्तिगत निवेदन अनुसार फिल्ड नापजाँच गरिएको ।
- घरबाटो सिफारिसका लागि फिल्ड निरिक्षण गरि प्रतिवेदन पेश गरेको ।
- १८ स्थानका सरकारी तथा सार्वजनिक जग्गा नापजाँच गरिएको ।
- सरकारी तथा सार्वजनिक भवन र जग्गाहरुको डिजिटल सर्भे गरि साँध सिमाना छुट्याइएको ।
- जग्गा वर्गिकरणमा छुट भएका र पुनः वर्गिकरणको माग गरेका व्यक्तिहरुको वर्गिकरणमा समावेश गरी प्राविधिक त्रुटि सच्याई भूमि प्रशासन कार्यालयमा विवरण पठाइएको ।

### आदरणीय नगरसभाका अध्यक्षज्यू तथा नगरसभा सदस्यज्यूहरु !

#### ४. वन वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

##### ४.१. वातावरण तथा फोहोरमैला व्यवस्थापन

- धुनिवेशी नगर क्षेत्रलाई स्वच्छ, सफा र सुन्दर नगर बनाउन आ.व. ०८१/०८२ देखि शिरिषा एण्ड सुजा कन्स्ट्रक्सन प्रा.लि.सँग ठेक्का सम्झौता भई फोहोरमैला व्यवस्थापन हुँदै आएको ।

##### ४.२. विपद् व्यवस्थापन

- विपद् सम्बन्धी पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना बनाइएको

##### ४.३. दमकल

- २४ सै घण्टा तयारी अवस्थामा रही २७ वटा आगलागीको घटना नियन्त्रणमा लिईएको ।

#### ४.४. उद्योग

- सिमेन्ट १, ग्यास -३ वटा, औषधी -२, वाईन १, ईट्टा ११, बैक वित्तिय संस्था २२ वटा स्थानिय व्यवसाय पसल २ हजार २ सय ९५ वटा यसका अलवा ३७ वटा उपभोक्ता समिति तथा संस्था दर्ता, घ वर्गको निर्माण व्यवसायहरु दर्ता भई सन्चालनमा रहेका छन् ।

#### ५. सुशासन तथा संस्थागत विकास

##### ५.१. प्रशासन शाखा

- नगरपालिकाको स्विकृत संगठनात्मक संरचना एवम् दरवन्दी तेरिज अनुसार कायम भएको कर्मचारी संख्या ७१ रहेकोमा नगरकार्यपालिकाको कार्यालयमा कार्यरत स्थायी कर्मचारी -२५ जना, स्वास्थ्य चौकीहरुमा कार्यरत स्थायी कर्मचारी संख्या-१६ जना, वडा कार्यालयहरुमा कार्यरत स्थायी कर्मचारी संख्या-१७ गरी दरवन्दी संरचना अनुसार स्थायी कर्मचारी संख्या-५८ जना छन् ।
- नगरकार्यपालिकाको कार्यालयमा करार सेवामा कार्यरत कर्मचारी संख्या-२७, परियोजना तर्फ करार सेवामा कार्यरत कर्मचारी-१४, स्वास्थ्य सेवा तर्फ करार सेवामा कार्यरत कर्मचारी-४२, एक विद्यालय एक नर्स कार्यक्रम तर्फ करार सेवामा कार्यरत विद्यालय नर्स संख्या-३, वडा कार्यालय तर्फ करार सेवामा कार्यरत कर्मचारी संख्या-१७ र नागरिक आरोग्य सेवा केन्द्रमा कार्यरत कर्मचारी संख्या-२ गरी जम्मा करार सेवामा कार्यरत कर्मचारी संख्या-१०५ जना गरी नगरपालिका र अन्तर्गतका कार्यालयमा कार्यरत (स्थायी र करार) कर्मचारी संख्या-१६३ जना रहेको छ ।
- जनप्रतिनिधि-४९ जना, कर्मचारी-१२७ जना र शिक्षक-२११ जना गरी जम्मा ३८७ जनाको आ.व.२०८१।०८२को सम्पत्ति विवरण संकलन गरी मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रीपरिषदको कार्यालय बागमती प्रदेशमा बुझाइएको छ ।
- चालू आ.व.को जेष्ठ मसान्त सम्म ऐन- २९ नियमावली ७ निर्देशिका ५ कार्यविधि ८० नीति १ मापदण्ड २ रणनीति १ दिग्दर्शन १ र प्रतिकार्य योजना १ गरी जम्मा-१२७ वटा कानूनहरु निर्माण गरिएको छ ।
- स्थायी सेवा वा पदमा कार्यरत ५६ जना कर्मचारीहरुले आ.व.२०८१।०८२ का लागि भरी पेश गरेको कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन फारमहरुमध्ये ३२ जना कर्मचारीहरुको नगरपालिकाबाट १६ कर्मचारीहरुको मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालय, हेटौडाबाट र ८ जना कर्मचारीहरुको जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय, धादिङबाट कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन गर्ने गराउने कार्य सम्पन्न गरिएको छ ।
- आ.व. २०८२।०८३ को लागि नगरसभाबाट स्वीकृत भएको नीति, कार्यक्रम र बजेट समावेश भएको एकीकृत योजना पुस्तिकालाई सम्पादन र छपाई गर्ने काम सम्पन्न गरीएको र आर्थिक ऐन-२०८२, विनियोजन ऐन-२०८२ स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशन भएको छ ।
- **कर्मचारी व्यवस्थापन:-** कानुन अनुसार नियुक्ति, बढुवा, पदस्थापन, जिम्मेवारी हेरफेर, करार म्याद थप लगायतका कार्य गरी कर्मचारी व्यवस्थापनको कार्य गर्दै सेवा प्रवाहलाई नियमित चुस्त, दुरुस्त, प्रभावकारी, पारदर्शी एवम् सवल सक्षम बनाउने कार्य गरिएको छ ।
- रिक्त पदपूर्ती:- बागमती प्रदेश लोकसेवा आयोगको कार्यालय हेटौडामा अधिकृतस्तर ९/१० औं तह शिक्षा निर्देशक पद संख्या-१, अधिकृतस्तर ९/१० औं तह सि.डि.ई. पद संख्या-१, अधिकृतस्तर ७/८ औं तह इन्जिनियर पदसंख्या-१, अधिकृतस्तर ७/८ औं तह कृषि/एगृ/इको एण्ड मार्केटिङ पद संख्या-१, सहायक स्तर पाँचौं तह प्रशासन सेवाको वरिष्ठ सहायक पद संख्या-१, सहायक स्तर पाँचौं तह प्रशासन सेवाको वरिष्ठ लेखा सहायक पद संख्या-१, सहायक स्तर पाँचौं तह सब-इन्जिनियर (सिभिल/स्यानिटरी) पद संख्या-१, सहायक स्तर पाँचौं तह प्राविधिक सहायक पशु स्वास्थ्य प्राविधिक पद संख्या-१, सहायक स्तर चौथो तह प्रशासन पद संख्या-४ र सहायक स्तर चौथो तह अमिन पद संख्या-१ गरी जम्मा पदसंख्या १४ पदपूर्तीका लागि माग आकृति फारम भरी पठाएकोमा बागमती प्रदेश लोक सेवा आयोग हेटौडाको पत्रअनुसार शिक्षा निर्देशक-१, सिडिई-१, सातौं तहको इन्जिनियर (सिभिल)-१, प्रशासन तर्फको वरिष्ठ सहायक-१, वरिष्ठ लेखा

सहायक-१, सब-ईन्जिनियर (सिभिल)-१, प्राविधिक सहायक पशु स्वास्थ्य चिकित्सक-१ गरी जम्मा पद संख्या-७ स्थायी रूपमा पदपूर्ती हुने ग्यारेन्टी भई उक्त पद सुरक्षित गरिएको छ ।

- आ.व.२०८२।०८३ को श्रावण देखि हाल सम्म सम्म ११ पटक नगर कार्यपालिकाको बैठक बसेको छ । कार्यपालिकाबाट भएका निर्णयहरू सम्बन्धित शाखा, कर्मचारी र कार्यालयसँग समन्वय गरी निर्णय कार्यान्वयनमा सहजीकरण गरिएको छ ।
- नगर कार्यपालिका र नगरसभाका निर्णयहरू वेबसाईट मार्फत सार्वजनिक गर्ने गरिएको ।
- आ.व.२०८२।८३को श्रावण देखि जेष्ठ मसान्त सम्म कार्यालयमा २ हजार ९ सय ५४ वटा चिठीपत्र दर्ता भएका छन् भने कार्यालयबाट बाहिरिएका चिठीपत्रको संख्या २ हजार ६ सय ४२ वटा रहेको छ । कार्यालयमा दर्ता भएका चिठीपत्रहरूको सम्बन्धित शाखा मार्फत कार्यसम्पादन एवम् कार्यसम्पन्न गरिएको छ ।
- नगरपालिका कार्यालयमा गुनासो सुन्ने अधिकारी र सूचना अधिकारीको व्यवस्था गरिएको छ । नेपालको संविधानको धारा २७, सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन २०६४, नियमावली २०६५ र सोको कार्यविधि २०७२ बमोजिम कार्यालयमा भए गरेका कामका विषयमा सूचना माग भएको अवस्थामा सम्बन्धित व्यक्तिलाई सूचना अधिकारी मार्फत सूचना एवं जानकारी उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाइएको छ । कार्यालयका प्रत्येक वडा तथा विषयगत शाखाबाट भए गरेका काम कारवाहीहरू प्रत्येक ३/३ महिनामा सूचना अधिकारी मार्फत स्वतःप्रकाशन गरी नगर कार्यपालिकाको कार्यालयको वेबसाईटमा राखी सू-सूचित गर्ने गरिएको छ ।
- नगरकायपालिका कार्यालय र वडा कार्यालयबाट सम्पादन हुने मुख्य मुख्य कार्यहरू समेटिएको नागरिक वडापत्रको निर्माण गरी नगरकार्यपालिकाको कार्यालय, सबै वडा कार्यालय र स्वास्थ्य संस्थाहरूको लागी नागरिक वडापत्रको व्यवस्था गरिएको छ ।
- स्थानीय सेवाको गठन तथा संचालन ऐन-२०७९ को दफा ९ र दफा ३० को प्रावधान बमोजिम मिति २०८२।०४।०९ र २०८२।१०।०९ देखी लागू हुने गरी अधिकृत छैठौं तहमा ४ जना र पाँचौं तहमा ३ जना गरि जम्मा ७ जनाकोतह वृद्धि गरिएको छ ।
- अनिवार्य अवकास र रजिनामा:- अधिकृतस्तर दशौं तहको शिक्षा निर्देशक कर्ण बहादुर भुवाजी मिति २०८२।०९।०९ देखी लागू हुने गरी उमेरहदका कारण सेवाबाट अनिवार्य अवकास हुनेगरी रा.प.प्रथम श्रेणीको पदमा बढुवा सहित अनिवार्य अवकासमा जानुभएको छ भने छत्रेदेउराली स्वास्थ्य चौकीमा सहायकस्तर पाचौं तहको सि.अ.हे.व. श्री लक्ष्मी अधिकारीले मिति २०८२।०९।१७ देखी लागू हुने गरी पदबाट स्वेच्छिक रूपमा राजिनामा गरी पदमुक्त हुनुभएको छ ।
- नगरपालिकालाई विपक्षी बनाई सम्मानित सर्वोच्च/उच्च र जिल्ला अदालत धादिङ मा दायर भएका १९ वटा मुद्दामा नगरपालिकाको तर्फबाट प्रतिउत्तर लगाई तारेखमा बसी मुद्दाको पूर्पक्षका लागि बहस पैरवी गर्ने गराउने कार्य भईरहेको छ । नगर केन्द्र तोकिएको स्थान, नगर केन्द्र र प्रशासकीय भवन निर्माण सम्बन्धी निर्णय बदर गरी पाउँ भनी धुनिवेशी नगरपालिका वडा नं.७ बस्ने कपिल प्रसाद पाठक समेत जना-१५ ले धुनिवेशी नगरपालिका समेतलाई विपक्षी बनाई मिति २०७७।०४।२९ मा सम्मानित सर्वोच्च अदालतमा उत्प्रेषण, परामादेश समेतको आज्ञा आदेश माग गरी दायर भएको मुद्दा नं.०७७-WO-०११२को मुद्दामा सम्मानित सर्वोच्च अदालतबाट मिति २०८३।०२।१८ मा रिट निवेदन खारेज हुने ठहर भई नगरपालिकाको पक्षमा आदेश जारी गरी मुद्दाको अन्तिम किनारा लागेको छ । सम्मानित अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगमा नगरपालिकाका जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरूलाई लक्षित गरी विना, आधार, प्रमाण र कारण दर्ता भएका उजुरिहरूको पुष्ठाई दिने तथा प्रमाण भिडाई जवाफ पेश गरिएको छ । सम्मानित अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको पत्रानुसार विभिन्न विद्यालयहरू विरुद्ध परेका उजुरीका विषयमा सम्बन्धित विद्यालयमा गई अध्ययन, विक्षेपण एवं छानविन गरी स्थलगत रूपमा तयार भएको प्रतिवेदन र नगरपालिकाको तर्फबाट

राय प्रतिक्रिया तथा जवाफ तयार पारी आयोगमा पेश गरिएको छ । कतिपय उजुरीहरू तामेलीमा गएको जानकारी प्राप्त भएको छ भने कतिपय उजुरीहरू हालसम्म विचाराधिन रहेको अवस्था छ ।

- हेलो सरकारमा दर्ता भई गुनासो सम्बोधनका लागि लेखि आएका गुनासोहरूलाई सम्बोधन गर्ने र गुनासो सम्बोधनका क्रममा भए गरेका कार्य एवं प्रगतिको जानकारी नियमित रूपमा हेलो सरकारलाई गराइएको छ ।
- धुनिवेशी नगरपालिका वडा नं.२मा संचालनको तयारीमा रहेको वृद्ध विश्राम स्थल, धुनिवेशी नपा-९मा रहेको नागरिक आरोग्य सेवा केन्द्र, नगरपालिका मातहतमा रहेको पुष्प स्रोत केन्द्र नर्सरी र धुनिवेशी पार्कमा कामकाज गर्ने गरी ५ जना कार्यालय सहयोगीहरू र नगर बस संचालनका लागि हेभी सवारी चालक १ जना करार सेवामा कामकाज गर्ने गरी व्यवस्थापन गरिएको छ । प्रस्तवित नगर अस्पतालको रिक्त रेडियो ग्राफर पद संख्या-१ र स्वास्थ्य शाखामा जनस्वास्थ्य अधिकृतका रूपमा करार सेवामा कामकाज गर्ने गरी खुल्ला प्रतिस्पर्धाको माध्यमबाट पदपूर्ती गर्ने गरी विज्ञापन गरिएकोमा छनौटको प्रकृया अगाडी बढाइएको छ ।
- धुनिवेशी नगरपालिकाको संगठन तथा व्यवस्थापन परिक्षण प्रतिवेदन २०८२ लाई संघीय सरकारले जारी गरेको संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण सम्बन्धी राष्ट्रिय मापदण्ड २०८२ र बागमती प्रदेश मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रीपरिषदको कार्यालय मा.मुख्यमन्त्रीस्तरको मिति २०८३।०१।१४ को निर्णयानुसार मापदण्ड अनुकूल हुने गरी पुनरावलोकन गरी मुल्यांकनका लागि मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रीपरिषदको कार्यालय, बागमती प्रदेशमा पठाउने तयारी गरिएको छ ।

## ५.२. न्यायिक समिति

- आ.व ८२/८३ को जेठ मसान्त सम्म न्यायिक समितिमा जम्मा १८ वटा उजुरी परेकोमा ११ वटा फछ्यौट भई सकेको, ४ वटा प्रकृत्यामा रहेको र ३ वटा मुलतवीमा रहेको छ ।

आदरणीय नगरसभाका अध्यक्षज्यू तथा नगरसभा सदस्यज्यूहरू !

## ५.३. सूचना प्रविधि

- नगरपालिका, वडा कार्यालय तथा स्वास्थ्य संस्थाहरूमा ई-हाजिरी जडान भई ई-हाजिरीबाट मात्र हाजिर गर्ने व्यवस्था गरिएको ।
- नगरपालिकाबाट प्रकाशित हुने विभिन्न सूचना, जानकारी, निर्देशनहरू नगरपालिकाको वेबसाईट तथा समाजिक सञ्जाल बाट निरन्तर प्रकाशित गर्ने कार्य नियमित भईरहेको ।
- संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले तयार गरेको स्थानीय शासन कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन प्रणालीमा (LGPAS) को सूचकले मागेका आ.व ८१/८२ को विवरणहरू भरी ६०.७ अंक दावी गरि पृष्ठपोषणका लागि भूमि व्यवस्था, सहकारी, संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयमा पेश गरिएको ।
- कम्प्युटर, प्रिन्टर, सर्भर, र अन्य इलेक्ट्रोनिक उपकरणहरूको प्राविधिक निरीक्षण गर्ने र विग्रिएका सामानहरूको मर्मत सम्भार गर्ने तथा मर्मत गर्न लगाउने गरेको ।
- कार्यालयका लागि आवश्यक पर्ने कम्प्युटर, सफ्टवेयर तथा अन्य सूचना प्रविधिका सामग्रीहरूको स्पेसिफिकेसन तयार र प्राविधिक जाँच गरी प्रमाणित गर्ने गरेको ।
- कार्यालयबाट प्रकाशन हुने e-bidding संग सम्बन्धित विडिङ्ग डकुमेन्ट तयार गर्ने, प्रकाशन गर्ने कार्य गर्ने गरेको ।

## ५.४. नगर प्रहरी

- प्रशासकीय भवन र नगरक्षेत्र भित्र संचालन हुने सभा, समारोह, गोष्ठी, जात्रा, खेलकुद प्रतियोगिताहरूमा सुरक्षा व्यवस्था मिलाइएको ।
- सडक दुर्घटनामा परेका नागरिकहरू उद्धार गरिएको ।

- नगरपालिकाबाट पत्राचार भएका चिठी/पत्र तथा न्यायिक समितिबाट जारी भएको म्याद तामेली गर्ने गरिएको ।
- फोहोरमैला व्यवस्थापनका तथा व्याक हो लोडर परिचालनमा आवश्यक निगरानी एवं नियमित रूपमा अनुगमन गरी रिपोर्टिङ गरिरहेको ।
- अवैध रूपमा सञ्चालित खानीहरूको अनुगमन गरी सत्यतथ्य व्यहोरा सहित रिपोर्टिङ र प्रतिवेदन पेश गरिरहेको ।
- बजार क्षेत्रमा सञ्चालनमा रहेका होटल व्यवसायहरूको अनुगमन गरी रिपोर्टिङ गरिरहेको ।
- सडक क्षेत्रमा छाडा रूपमा छाडिएका पशु चौपायहरू र सडक दुर्घटनामा परेका पशु चौपाय र कुकुरहरूको व्यवस्थापनको कार्य भईरहेको छ ।
- नक्सा पास नगराई वा मापदण्ड विपरित निर्माण भईरहेका भवन तथा भौतिक संरचनाहरूको अनुगमन गरी निर्माणमा रोक लगाउने कार्य भइरहेको छ ।
- बजार अनुगमन टोलिको सुरक्षा र नो पार्किङ क्षेत्र र फुटपाथ व्यवस्थापन
- नगरपालिकाले तोकेको कर शुल्क, दस्तुर वा जरिवाना असुलिमा प्रशासनिक सहयोग पुर्याएको ।
- सेवाग्राहीहरूको सन्तुष्टि र गुनासो पहिचान गर्न सेवाग्राही बर्हिगमन सर्भेक्षण फारम भराउने काम गरिरहेको छ ।
- मदिरा सेवन र हो हल्ला नियन्त्रणको कार्य गरिरहेको छ ।

#### आदरणीय नगरसभाका अध्यक्षज्यू तथा नगरसभा सदस्यज्यूहरू !

#### ५.५. आर्थिक प्रशासन

- नगरपालिकामा संघीय सरकारबाट वित्तीय हस्तान्तरण ३६ करोड २६ लाख ८० हजार प्राप्त हुने अनुमान गरिएकोमा हालसम्म रु.३३ करोड ४९ लाख ९७ हजार ९ सय, राजस्व बाडफाँटबाट ८ करोड ८२ लाख ५२ हजार ९ सय ३ रूपैया प्राप्त हुने अनुमान गरिएकोमा रु. ७ करोड ४९ लाख ८० हजार ६ सय ४५, प्रदेश सरकारबाट वित्तीय हस्तान्तरण रु. ७ करोड ६० लाख २५ हजार प्राप्त हुने अनुमान गरिएकोमा ७ करोड ७ लाख ७७ हजार ३ सय ३३ रूपैया, राजस्व बाडफाँटबाट ३ करोड ३७ लाख ३९ हजार ९ सय ७ रूपैया अनुमान गरिएकोमा ९ करोड ९९ लाख ३० हजार २ सय ८७ रूपैया, स्थानीय राजस्व फाँडफाँटबाट ८ करोड ७ लाख ५५ हजार प्राप्त हुने अनुमान गरिएकोमा ३ करोड ९ लाख ९२ हजार २ सय ८९ रूपैया, राजस्व संकलनबाट ५ कोड ५९ लाख २५ हजार २ सय अन्ठानब्बे अनुमान गरिएकोमा ५ करोड ५२ लाख ९९ हजार ६ सय ३३ रूपैया र वैक मौज्दात ५ करोड २६ लाख ३० हजार ९ सय ३७ गरी कुल ६३ करोड ६९ लाख ७८ हजार २ सय ९६ रूपैया प्राप्त भएको छ ।
- संघीय सरकारबाट समानीकरण अनुदानमा करीव ९ प्रतिशत कटौती भएको, राजस्व बाडफाँटबाट प्राप्त हुने रकम अनुमान अनुसार प्राप्त नभएको, नगरपालिकाको ढुगाँ गिटी वालुवा वेस ग्रावेल, माटो संकलनको ठेक्का नलागेको, अन्य निकायबाट प्राप्त हुने अनुदान प्राप्त नभएको लगायतका कारणले चालु आ.व.मा अनुमान गरिएको तुलनामा हालसम्म ६६.६९ प्रतिशत मात्र आम्दानी भएको छ ।
- खर्च तर्फ ५० करोड ३५ लाख ३५ हजार ९ सय ९३ चालु खर्च हुने अनुमान गरिएकोमा हाल सम्म ३२ करोड ८९ लाख ७३ हजार ७ सय ७९ रूपैया र पूजिगत खर्च ४५ करोड ९४ लाख २९ हजार ६ सय ९५ रूपैया विनियोजन रहेकोमा ९५ करोड ८९ लाख ६९ हजार ९ सय २७ रूपैया गरी कुल ४८ करोड ७९ लाख ४२ हजार ९ सय ७ रूपैया खर्च भएको छ । यो कुल विनियोजन रकमको ५९.०९ प्रतिशत हो ।

- विविध कोष तर्फ काठमाडौं महानगरपालिकाबाट ३ करोड, सडकबोर्ड नेपालबाट ३८ लाख ४४ हजार ४ सय ७६ रूपैया र शहरी आँखा केन्द्रबाट ६ लाख ५६ हजार ९ सय ९५ प्राप्त भइ सम्बन्धित योजना तथा कार्यक्रममा काम भइ रहेको छ ।

नगरपालिकाको आय व्ययको त्रैमासिक सार्वजनिक गरिएको छ । सबै भुक्तानीहरू विद्युतिय प्रणाली मार्फत मात्र गरिएको छ । आन्तरिक लेखा परीक्षण नियमित भै रहेको छ । महालेखा परीक्षकको कार्यालयबाट आ.व. २०८१/०८२ को लेखा परीक्षण प्रतिवेदन प्राप्त भएको छ । विगतका लेखा परीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेखित सैद्धान्तिक वेरूजुलाइ सुधार गर्दै गइएको छ । पेशकी वेरूजु फर्छ्यौटको लागि सम्बन्धितलाइ ताकेता गरिएको छ । असुल गर्नु पर्ने वेरूजु असुलीका लागि प्रक्रिया अगाडी बढाइएको छ । नियमित गर्नु पर्ने वेरूजुका सम्बन्धमा नियमितको लागि पेश भएको छ । विगतका लेखा परीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भएका नियमित गर्नुपर्ने वेरूजुका सम्बन्धमा सम्मानित नगरसभाबाट नियमित गर्नुपर्ने भनि भएको निर्णय अनुसार कार्यालयले वेरूजु फर्छ्यौट गरेको तर महालेखापरीक्षकको कार्यालयबाट सम्परीक्षण नगरिदिदा वेरूजुको अंक वढी देखिन गएको छ । यस सम्बन्धमा सम्मानित नगरसभा मार्फत महालेखापरीक्षकको कार्यालयको ध्यानाकर्षण गराउन चाहन्छु । साथै नगरपालिकाका निर्णय, बजेट, कार्यक्रम कार्यान्वयनमा पारदर्शिता कायम गर्न, जवाफदेहिता लिन र उत्तरदायित्य वहन गर्न सधै प्रतिवद्ध रहेको व्यहोरा अनुरोध गर्दछु ।

### आदरणीय नगरसभाका अध्यक्षज्यू तथा नगरसभा सदस्यज्यूहरू !

अब म आगामी आर्थिक वर्षको बजेट विनियोजन र श्रोत प्रस्तुत गर्दछु ।

आगामी आर्थिक वर्षका नीति, योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न १ अर्ब ३ करोड ९५ लाख ७० हजार ८ सय रूपैया बजेट विनियोजन गरेको छु ।

कुल विनियोजन मध्ये चालु तर्फ रू. ५२ करोड ९४ लाख २० हजार ८ सय र पुँजीगत तर्फ रू. ५१ करोड १ लाख ५० हजार विनियोजन गरेको छु । कुल विनियोजन मध्ये चालु तर्फ ५०.९२ प्रतिशत र पुँजीगत तर्फ ४९.०८ प्रतिशत रहेको छ ।

आगामी आर्थिक वर्षमा सङ्घीय सरकारबाट वित्तीय हस्तान्तरणको माध्यमबाट समानीकरण अनुदान १४ करोड २४ लाख, सशर्त अनुदान २० करोड ८६ लाख, समपुरक अनुदान १ करोड ८ लाख, विशेष अनुदान १ करोड ४० लाख, वागमती प्रदेश सरकारबाट समानीकरण अनुदान १ करोड ३८ लाख १९ हजार, सशर्त अनुदान २ करोड ३९ लाख ५० हजार, विशेष अनुदान ७० लाख, समपुरक अनुदान २ करोड ४० लाख, राजस्व वाडफाँटबाट १८ करोड ९९ लाख ९८ हजार १ सय ९०, संघ सरकारबाट अन्य अनुदान ३ करोड, जिल्ला समन्वय समिति धादिङबाट पुजिगत अनुदान १ करोड २५ लाख आन्तरिक राजस्व ६ करोड १० लाख र बैक मौज्जात रहन सक्ने २९ करोड ६० लाख ४३ हजार ६ सय १० अनुमान गरेको छु ।

क्षेत्रगत रूपमा तपशील बमोजिम बजेट प्रस्ताव गरेको छु:

- आर्थिक विकास क्षेत्र: ६ करोड १० लाख १० हजार
- सामाजिक विकास क्षेत्र: ३२ करोड ८७ लाख ८ सय
- पूर्वाधार विकास क्षेत्र: ३० करोड ८८ लाख
- कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक खर्च: ३४ करोड १० लाख ६०

प्रस्तावित योजना र कार्यक्रमको विवरण संलग्न रहेका छन् ।

वन्चरेडाडा ल्याण्डफिल साइटबाट प्रभावित वडाहरूमा पूर्वाधार विकासको लागि काठमाडौं महानगरपालिकाबाट प्राप्त हुने रु.३ करोड रकमबाट सम्बन्धित क्षेत्रमा कार्यान्वयन हुने योजनाहरूको प्रस्ताव पेश गरेको छु ।

### आदरणीय नगरसभाका अध्यक्षज्यू तथा नगरसभा सदस्यज्यूहरू !

अब म विनियोजन विधेयक-२०८३ र आर्थिक विधेयक-२०८३ माथि छलफल गरियोस् भनि सम्मानित सभामा उक्त दुवै विधेयक पेश गर्दछु । (दुवै विधेयक यहाँहरूको हातहतमा छ । अध्ययन गरी छलफलमा सरिक भई राय प्रतिक्रिया जनाईदिनुहुन ।)

**आदरणीय नगरसभाका अध्यक्षज्यू तथा नगरसभा सदस्यज्यूहरू !**

अन्त्यमा,

हाम्रो यो कार्यकालको अन्तिम बजेट वक्तव्य केवल अंकहरूको संगालो मात्र होइन, यो विगत चार वर्षमा हामीले देखेको समृद्ध नगरको सपनालाई तार्किक निष्कर्षमा पुऱ्याउने अन्तिम र बलियो अवसर र कडी हो। यो बजेटले नगरका जेष्ठ नागरिक, महिला, बालबालिका, विपन्न नागरिक, आम उपभोक्ता, र न्यायको पर्खाइमा रहेका आम नागरिकलाई स्थानीय सरकार आफ्नो अभिभावक भएको महसुस गराउनेछ।

बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिको संयोजकको हैसियतले आ.व.२०८३।०८४ को योजना तथा कार्यक्रम र बजेट तयार गर्न अमूल्य मार्गदर्शन गर्नुहुने आदरणीय नगर प्रमुख ज्यू, विषयगत समितिका संयोजकज्यूहरू, वडाध्यक्षज्यूहरू, कार्यपालिका सदस्यज्यूहरू, नगरसभाका सदस्यज्यूहरू, राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरू, राजनीतिक दल, नागरिक समाजका प्रतिनिधि, बुद्धिजीवी, उद्योगी, व्यवसायी, पत्रकार लगाएत सरोकारवाला व्यक्ति संघसंस्था र सम्पूर्ण नगरवासीहरूमा हार्दिक कृतज्ञता व्यक्त गर्दछु।

यो बजेटलाई सर्वसम्मत रूपमा पारित गरी सफल कार्यान्वयनमा सहयोग गरिदिनुहुन समस्त सरोकारवाला सबैमा हार्दिक अपिल गर्दछु।

**धन्यवाद।**

**जय धुनिवेशी नगर।**

नगर उप-प्रमुख

सुरज उप्रेती

१० आषाढ, २०८३